

ESMU MUNICIPAL DE ORTIGUEIRA
Rede de ESMU DO SISTEMA EDUCATIVO DE GALICIA

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

DE

CONXUNTOS

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN,
CIENCIA, UNIVERSIDADES E
FORMACIÓN PROFESIONAL

Centro: 15032133 | ESMU Municipal de Ortigueira

Escola de Música Concello de
Ortigueira

Director: Carlos Diéguez Beltrán

Pianista Acompañante: Alejandro Vázquez García

Agrupacións: Banda, Coro, Combo

Programación Didáctica departamento **CONXUNTO**

Introdución

A práctica da música en conxunto durante o período de estudos correspondente aos niveis Básico, Intermedio e Avanzado responde a unha serie de necesidades educativas do alumnado de música que dificilmente poden ser atendidas se non é a través desta disciplina.

Cumpre unha función decisiva no desenvolvemento do oído musical en todos os seus aspectos, e é o medio idóneo para desenvolver o sentido da afinación. Estimula a capacidade imprescindible para todo o músico, para escoitar aos outros instrumentos mentres se toca o propio e para desenvolver o sentido da “sonoridade do conxunto”.

Conxuntos

Coro (Infantil e de Adultos)

Banda

Combo

Conxunto Instrumental

Clases Colectivas

Coro (Infantil e de Adultos)

O Coro é unha parte fundamental da formación musical, tanto para nenos como para adultos. No Coro Infantil, búscase fomentar o interese pola música e o canto colectivo a través dun repertorio adecuado ás súas idades. O alumnado desenvolverá habilidades vocais, de afinación, coordinación rítmica, e expresión musical.

O Coro de Adultos está deseñado para persoas de todas as idades e niveis de experiencia, ofrecendo un espazo de encontro e aprendizaxe onde se abordarán

pezas de distintos estilos e épocas. Este conxunto promove a socialización, a mellora da técnica vocal e a interpretación expresiva, traballando en aspectos como a harmonización e a lectura musical en grupo.

Banda

A Banda está composta por instrumentos de vento, percusión e, ocasionalmente, corda. É un conxunto ideal para desenvolver habilidades de interpretación en grupo, traballando en aspectos como a coordinación, a afinación, a dinámica e a expresividade. Abórdase un repertorio variado, desde pezas clásicas ata música contemporánea e popular.

Os ensaios están orientados ao traballo colectivo, onde cada membro desempeña un papel crucial para lograr un son conxunto equilibrado. Ademais, a Banda ofrece a oportunidade de participar en concertos e actividades culturais, sendo un dos emblemas da Escola de Música Municipal de Ortigueira.

Combo

O Combo céntrase na interpretación de música moderna e popular, principalmente jazz, blues, rock e música latina. Este conxunto proporciona unha experiencia musical máis libre e improvisativa, na que o alumnado poderá desenvolver as súas capacidades creativas, a interacción musical e a improvisación.

Trátase dun espazo no que os músicos aprenden a escoitar e comunicarse entre eles, creando arranxos propios e interpretando obras dun repertorio contemporáneo. Os participantes perfeccionarán as súas habilidades rítmicas e harmónicas, aprendendo a interpretar nun contexto máis flexible.

Conxunto Instrumental

O Conxunto Instrumental está dirixido a diferentes familias de instrumentos, como corda, vento, e instrumentos tradicionais galegos. Neste grupo, trabállase un repertorio variado, adaptado aos niveis do alumnado. A súa finalidade é desenvolver a interpretación en grupo, a afinación, o fraseo, a dinámica e a cohesión do son conxunto.

Os ensaios centranse en mellorar a comunicación musical, a adaptación a diferentes estilos e épocas, e a comprensión do papel de cada instrumento dentro do conxunto. Tamén se fomenta a interpretación de pezas do folclore galego, fortalecendo o vínculo coa cultura local.

Clases Colectivas

As Clases Colectivas son unha forma dinámica de aprendizaxe musical, enfocadas en áreas como a técnica instrumental, a teoría musical e a improvisación. Están deseñadas para fomentar a interacción entre o alumnado, promovendo o traballo en equipo, a escoita activa e a práctica conxunta.

Estas clases permiten un enfoque práctico e colaborativo, onde se aborda o repertorio desde diferentes perspectivas, adaptándoo aos niveis e intereses do grupo. As Clases Colectivas tamén se orientan cara a experimentación e a creación musical, proporcionando unha experiencia completa de aprendizaxe en grupo.

Metodoloxía

Os procedementos metodolóxicos a empregar serán do tipo dedutivo, analítico, sintético, activo e heurístico. Con estes métodos, facilitarase a participación dos membros do grupo, fomentando a responsabilidade sobre a aprendizaxe, o sentido crítico e a capacidade de análise.

Procurarase un achegamento estreito e directo entre o profesorado e o alumnado. As técnicas empregadas na ensinanza grupal inclúen a presentación e descrición das obras, análise de dificultades, e a realización de correccións nas sesións de clase.

Obxectivos

- ✓ Coñecer as características sonoras e construtivas de cada instrumento que conforma o grupo, para poder resolver as diferentes dificultades que aparezan nas obras a interpretar.
- ✓ Ler a primeira vista obras sinxelas na agrupación correspondente para desenvolver con autonomía e fluidez a lectura e comprensión dun texto, co obxectivo de acadar un maior coñecemento do repertorio da agrupación.
- ✓ Analizar e comprender os criterios estéticos e expresivos de cada obra interpretada, a través do estudo do contexto histórico, cultural e persoal do autor, para un mellor coñecemento do repertorio do instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
- ✓ Interpretar, de acordo ás convencións vixentes en cada período, obras do nivel esixible para o grupo e de diferentes estilos.
- ✓ Manter un tempo uniforme e realizar as indicacións de dinámica, agónica e carácter, unificando a afinación en grupo para conseguir un fraseo correcto.

- ✓ Coordinar as entradas e finais a través da realización dos xestos necesarios para a coordinación do grupo.
- ✓ Actuar como responsable do grupo e coñecer os xestos básicos que permitan unha interpretación coordinada sen director.
- ✓ Nivelar de xeito apropiado os planos sonoros, aplicando en todo momento a audición polifónica para escoitar simultaneamente as diferentes partes ao mesmo tempo que se executa a propia.
- ✓ Estudar as obras programadas tanto individualmente como no grupo asignado, para desenvolver o sentido da responsabilidade como membro do grupo.
- ✓ Desenvolver a capacidade de concentración a través da memorización e o traballo da memoria analítica para adquirir unha maior independencia e seguridade na interpretación.
- ✓ Interpretar en público as obras traballadas durante o curso.
- ✓ Improvisar empregando algún tipo de patrón en diferentes tonalidades, estruturas, combinacións instrumentais e agrupacións.
- ✓ Improvisar libremente sobre diferentes tonalidades.
- ✓ Manter unha actitude de respecto cara aos compañeiros, desenvolvendo a capacidade de unificación de criterio interpretativo entre os compoñentes do grupo.

Contidos

- ✓ Coñecemento das características e posibilidades sonoras dos diferentes instrumentos que conforman o grupo.
- ✓ Lectura a primeira vista de obras axeitadas ao nivel do grupo.
- ✓ Adquisición do hábito de ler a primeira vista dun xeito fluído.
- ✓ Coñecemento das diferentes convencións interpretativas vixentes en cada época.
- ✓ Análise melódico, rítmico e estilístico das obras a interpretar dun xeito sinxelo.
- ✓ Audicións comparadas de diversos intérpretes, se fose posible, para analizar de xeito crítico as características das diferentes versións. Adecuación interpretativa ao carácter e ao estilo da música interpretada.

- ✓ Coñecemento do repertorio do grupo.
- ✓ Coñecemento e aplicación de principios xerais de agónica, dinámica e afinación.
- ✓ Coñecemento e estudo das partes que forman a obra para poder dirixir ao resto dos compañeiros do grupo.
- ✓ Coñecemento dos xestos que se practican para a coordinación do grupo.
- ✓ Comunicación visual e xestual.
- ✓ Uso da respiración para sinalar o comezo das frases.
- ✓ Estudo e práctica dos xestos para tocar sen director.
- ✓ Diferenciación dos roles de cada membro do grupo para actuar como responsable do mesmo.
- ✓ Desenvolvemento do sentido da responsabilidade como membro dun grupo.
- ✓ Valoración do papel de cada membro dentro do grupo e respecto pola interpretación musical.
- ✓ A unidade sonora: respiración, ataque, vibrato, afinación, articulación, ritmo e fraseo.
- ✓ Equilibrio sonoro e de planos.
- ✓ Resolución dos diversos problemas técnicos derivados da interpretación das obras.
- ✓ Traballo gradual do repertorio máis salientable da agrupación correspondente.
- ✓ Desenvolvemento da memoria analítica.
- ✓ Memorización dunha parte do repertorio.
- ✓ Traballo da concentración.
- ✓ Coñecemento e aplicación do protocolo escénico.
- ✓ Control do medo escénico.
- ✓ Actitude de respecto cara aos demais compañeiros nas súas actuacións públicas.

- ✓ Improvisación libre e empregando algún tipo de patrón en diferentes tonalidades, xogos de preguntas/respostas e canons.
- ✓ Traballo da improvisación sobre "ideas musicais": texturas, esquemas, progresións, descrición sonora.
- ✓ Intercambio de ideas e confrontación de diversos puntos de vista.

Atención á Diversidade

As ensinanzas de conxunto requiren unha adaptación constante ás condicións específicas de cada alumno/a, ofrecendo respostas educativas personalizadas para atender ás súas necesidades. A metodoloxía será acorde ao nivel madurativo do alumnado e ao seu progreso.

Avaliarase o progreso do alumnado en base á súa participación, interpretación en conxunto, capacidade de escoita, e habilidades técnicas e expresivas. A avaliación será continua, cun enfoque formativo, fomentando a autoavaliación e a coavaliación.

Actividades culturais e de promoción

Organizaranse concertos, intercambios con outros centros, colaboracións con entidades culturais e educativas, así como concertos didácticos para promocionar os instrumentos e as ensinanzas musicais da escola.

Recursos Didácticos

Empregarase material audiovisual, partituras, ferramentas dixitais, e gravacións de clases para a autoobservación, analizando as actuacións docentes e discente.